Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học
Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học

SỐ THỨ 1373 — NGÀY HỒ NĂM 1923 — NGÀY 14 THÁNG GIÊNG ANNAM NĂM QUÍ-HỢI — NĂM THỨ 15

DIRECTEUR — PROPRIÉTAIRE
NGUYỄN-VĂN-CỦA
TÉLÉPHONE: 208
Adresse télégraphique: LUCTINH — SAIGON

GIÁ BÁN

	ĐÔNG-PHÁP	NGOẠI-QUỐC
Một năm.....	12$00	... 15$00
Sáu tháng...	6.50	... 8.00
Ba tháng.....	3.50	... 4.50

BẢN LẺ MỖI SỐ... 0$05
Muốn báo thì kể từ ngày mồng một, từ ngày 16 mỗi tháng và phải trả tiền trước.

Lục Tỉnh Tân Văn

(LỤC-TỈNH TÂN-VĂN & NAM-TRUNG NHỰT-BÁO RÉUNIS).

閩新省六！報日中南

JOURNAL QUOTIDIEN

NHỰT BẢO xuất bản mỗi ngày, trừ ngày lễ và chúa nhựt

POUR LES ANNONCES
PARIS: Agence Havas, 8, place de la Bourse
Saigon: aux Bureaux du Journal, rue Catinat, 120-122-127 (1er étage)
A Hanoi: aux Bureaux du Trung-Bắc Tân-Văn.
A Paris: chez M. M. Mayenne & Cie, 9, rue Troschet

On traite à forfait pour les contrats de longue durée. Les prix sont payables d'avance.

Tiền chậm và mandats gửi qua bưu cục đề ngày cho M. NGUYỄN-VĂN-CỦA, Tổng-lý Lục-tỉnh Tân-Văn, còn bài vở đăng bảo thì đề cho M. LÊ-HOÀNG-MƯU, chủ bút.

DEPOT LEGAL INDOCHINE No 875

MÔI TỆ NÊN TRỪ

LỢI CHO CHỦ-ĐIỀN — HẠI CHO TÁ-ĐIỀN

Lúc nầy đến mùa lúa, những người điền-chủ phần nhiều, đùng gia thông thiết, hoặc gia vàng chộ ít cỗ ngồi đàng gia litre của Nhà-nước mà gọp thâu lúa ruộng. Có hai thứ gia nói trên giàn lẫn chẳng vừa.

1 Gia thông thiết, thì bọ dùng thùng đầu sẩu (essence) bồi thứ thùng nầy lớn hơn thùng dầu lửa; họ hay đóng ra to, kẻ thì lận trên, người lại lấm bằn 4 góc và làm bộ như thùng dầu đồng sét cho bề tết đi một góc thẳn tròi chính giữa thùng; đề khi đong lúa, thì chỗ tết ấy banh lớn ra cho đặng lúa hơn thùng cón nguyên.

2 Gia vàng là gia bọ đóng bằng vàng lâm 4 góc vuôn. Thế thì họ ự quyền trong vụ cân lường nầy lâm! muốn lớn hơn bao nhiêu tự ý.

Chẳng phải bọ gian lận về những gia đồng lúa mà thôi cho đến việc cho tá ruộng, bọ cũng so hơn tính thế lâm xích vô cùng. Teo ý như xưa mướn 100 công ruộng hàng nhứt, thì chủ nhân phải trả lúa ruộng mỗi công 5 gia (gia gì cũng được tùy ý chủ) trong 100 công phải trả 5 × 100=500 gia. Tuy nói mướn 100 công, chớ kỳ thực lại thì còn có 80 công mà thôi. Lâm rồi, mỗi công gặt hái đặp và lúa bột, tính bực trung, đặng 10 gia (gia 40 litres). Trong 80 công đặng (10 × 80 = 800 gia).

Còn bạc lúa vay đề làm sở phí mỗi lâm ruộng, có ít lắm cũng một trăm thành ra 140$00. Nếu tính ra lúa 70$00, thì phải thêm 200 gia nữa. Vậy thì mướn 100 công đất mà làm, thì tới mùa gặt hái đặng có 800 gia lúa Vốn xuất lâm và lúa ruộng cho chủ hết..... 700 gia lúa

Còn lại cho tá-điền có ... 100 gia lúa

Bọ là tính theo điền-chủ có chứt ít lỏng nhơn đùng gia lít mà thôi. Nếu rủi gặp tay vất chảy ra mỡ, bọ dùng hai thứ gia nói trên kia, không hiểu phải đong mất thêm bao nhiêu lúa nữa.

Nghĩ coi 100 công ruộng làm đổ mồ hôi xót con mắt, dải nắng dầm mưa, tốn sương chắt gió, ráng công thức khuya dậy sớm, gin giữ lấm mới đặng như vậy, mà các điền-chủ (tốt xấu lối, mà sâu có đốt, thất đót có nơi) phần nhiều không lượng xét, công khó nhọc người ta làm ra của cho mình, lâm giàu cho mình, vì bởi không nghề-nghiệp lâm ăn, phải chịu cọ đuổi trong bàn tay mình mà nhờ bọt cơm đư, nỗ lòng nào đành lập mưu nầy kế kia mà vét-sạch sành-sanh lại còn lường công cướp việc tá khác. Thật bọ coi kẻ lâm giàu cho họ đó còn thua loài vật của họ. Bởi vậy những người nghèo khó nương cây ruộng nương, cất dân không nổi; quanh năm thấy bị lụy, khó đói luôn; có người nào làm rồi một mùa mà trong nhà dư đặng 50 hay là 100 gia lúa bao giờ. Nếu trả lúa rồi đem giấy lâm lại, thì số nợ, người thì, còn thiếu ông nầy trên người, kẻ còn thiếu bà kia 8-9 trăm gia; còn bạc lúa, tay nào còn thiếu có ích cũng một đôi trăm.

Thấy mà thương, lúc cực khổ cày sâu, cuốc bẫm, không ai màng tới; lúc lúa chính, thì điền chủ mướn người coi chừng và cất dân không nổi; lại lúa hột rồi, thì bọ trút hết bấy nhiêu chớ vậy, mặc tình ai than khóc. Nỗi đau đớn của tá-điền kẻ lâm sao xiết. Lúc đó trông mau rồi mà đắc vợ con đi lâm thuê lâm mướn hoặc xa hoặc gần mà kiếm ăn, cầm đợ cho đến mùa nước chủ-điền sẽ giỏp cho 100 công với 3-4 chục gia lúa mà ở ăn lâm giàu cho bọ. Lúa thì cứ tin lấn 15 hoặc 20; nghĩ coi không mắc hơn trăm ngày sau đặng!

Đây là tỏi kể sơ đôi chút đó thôi, trường hợp thì trong vì lòng đại độ biết thương người như mình, sẽ lấy lâm cho rằng tỏi quá ngôa; chớ có lẽ nào người tá-điền ngu đại chịu, ép mà không lời đối ngại, cứ tùng nhi giao đâu, ta nha thiết xỉ, chẳng dám đến quan đâu cáo.

Tôi xin thưa rằng: Hãn có vậy; lời tỏi lố trăm trên đây hãn có; bởi lôi có nói ở trên kia rằng: Không có người tá điền nào một mùa dư đặng hoặc 50 hoặc 100 gia lúa; lại mà cự vựa mà bọ lại cón khổ đến đổi trong tủ vẫn hoe; nên phải chịu ép với chủ-điền biểu sao hay vậy, đuy biết có một điều chứa thâm ôm sâu thôi. Cũng bởi chủ-điền có quyền tự do áp chế. Tuyên thì có ruộng lâm, có lúa ăn; nghịch thì qua mùa tới, không lúa ăn, không ruộng lâm, không biết chừng cón ngồi khâm là khác.

Thật tỏi không có can dự bên nào, cứ lẽ ngay bình-luận. Chư-tôn xét coi có nhẫn lợi cho điền-chủ mà rất thiệt hại cho tá-điền chăng? Thấy sự nữ-ức ấy mà bỉ bình nên chẳng nệ tài sơ trí siển, mùa hòa trước cần 1,[illegible] hàng, cần xin chư qui nghị viên quả-hại hội-đồng và bựt trí thức kẻ cả giúp cho được các khoản kể sau đây mà cứu đoàn lương nông nghiệp khỏ:

1 Các điền chủ phải dùng rõng gia litre, con thứ gia thùng và gia vàng, cấm tuyệt, nếu ai phạm sẽ bị, trong tội.

2 Bạc cho vay tính 20 o/o; lúa vay ăn lâm mùa, như 10 gia, đến mùa trả vẫn lớ 12 gia là đủ.

3 Ruộng cho mướn, tùy theo chỗ theo hạt, ruộng hạng nhứt như mỗi mẫu đặng 100 gia, thì cho mướn 40 gia. Ruộng hạng chì nhỏ mẫu đặng 80 gia, thì cho mướn 30 gia v. v., đâu đó phải có lẽ luật, rồi chứng ký cả dân nghèo sẽ ngóc cổ cao ngất mà cung lưng ân đức qui quan, chớ lúc nầy cũng như khô hạn trông mưa dào, kẻ hay hồi đợi lương y cứu chữa.

Nếu sự nầy được quan trên nhậm lời thì kẻ khó đói biến sanh trộm-cướp bỗy lâu, sẽ cải tà qui chánh mà làm người tử-tế lâm ăn, ra công cực khổ khai phá đến điền hoang vu bấy lâu vì thiếu nhơn công khai phá.

Sự nầy mà đặng thành nguyện, thật chúng dân lấy lâm hạnh thâm vô cùng, ơn qui ông vĩ tây non biển.

Chớ phận hèn cỏ vẫn kêu sao thấu trời cao.

Huỳnh-PHÚ
Nhagia. — Sốc-trăng.

CÂU CHUYỆN TRÊN NGỤC

Con người ở sống trên đời, nên đáng nhất là cớ ngũ-quan, cớ tang-phủ, cớ não-bộ, cớ thần kinh. v. v..; cái đó là cái máy linh-động của loài người đề thi thố những công nghệ cao việc nọ; con người chiếm cái địa-vị cao-quý nhứt trong loài động-vật sinh công trời đất lâm ba ngôi, là do cái linh thân, không phải do cái xu xác. Dường ấy, thì luận-giả nên đem câu chuyện của ngũ-quan, tang phủ, não-bộ, thần-kinh mà bàn ra, để đặc-giả được hiểu cái qui của trong mình như thế mà cám ơn đấng tạo-công nhơn đức cho, trông là của nên bàn qua hơn là bàn về câu chuyện trên ngục.

Phải, cái ngục chẳng qua là một tấm phòn đề ngăn đón đặt ngoài không xung phạm vào trong tang-phủ ấy thôi, và là một cái thành lũy để ngăn đón ngoại khấu của tang-phủ nầy, cho không còn cái co-quan gì linh-động nữa. Nhưng nay luận-giả lại đem câu chuyện trên cái ngục hơn là của đáng, bởi cớ ý vì cái bầu kiến cao xang của loài người sanh-trưởng trong thế-kỷ hai mươi nầy lại là cần đáng trên cái ngục hơn là của đáng đến ngũ-quan, tang phủ, não-bộ, thần-kinh. Huống lại quốc-dân mình đương-kiếm coi như là cái bồi cho phá bỏ đắp thêm lấy cái ngục, để đem thân lấy cái ngục cho được rõ-ràng rực-rỡ lên hoài, hầu làm bảo-chương cho bộ đồ lông ở đâu an đấy.

Thật thế, sanh giữa cái đời ganh đua quá lẽ, rước não-mình chẳng nào, thì người ta ganh đua nhau chỉ cái ác. Vì cái sự ganh đua nhau bằng cái ác, mà nó khiến nên con người muốn cướp nhau lấy đoạn ruột, giựt nhau lấy lâm gan — mà ra dân-lộc văn-minh bậy giờ, người ta đâu đâu cũng chuyện đáng cái ác mà bảo-thủ cái sanh-tồn, không còn trong đáng đến cái cái chỉ để ganh đua nhau lâm xa-thẳng liết-bại nữa. Thế mà dân mình lại ít trân trong đến cái ác.

Ôi! người là một mối hình-chất để che đậy cái tâm cang, để là một món cỏ linh động, có biện-bác vô cùng..., con người ta nhân ấy mà tự xưng là « tiên thiên-địa. » Nghĩ là con người ta đáng cái lẽ giữ lẽ mới bầu trời đất nhà ấy. Nhưng theo ý-kiến của luận-giả, thì luận-giả lại không hiểu vì sao mà đáng bảo-tồn khinh bỉ cái ác mà trân-trọng lấy cái ngục hoài?

Tứ ngoài bài của Trung-Trực mới tập vở viết trên báo-chương, cái thân của Trung-Trực mới được ra vào trong tòa soạn, thì hai con mắt của Trung-Trực, chăm chăm nhìn câu chuyện của vận-hội, đầu thay, hai lá tai của Trung-Trực chăm chăm với câu chuyện của thời-thế biến cải; nay nghe việc nầy, mai thấy việc khác, trong cái ác của Trung-Trực chưa được biết bao nhiêu những việc đã qua rồi trong cái khoảng thời-sự. Trong các khoảng ấy, Trung-Trực lại không thấy cái khoảng nào mà quốc-dân ta trân-trọng hơn là cái khoảng trên ngục.

Nay được cái tin mừng rằng ông nầy là được tâm danh-dự Bắc-đầu bội-tinh, mai được cái tin mừng khác là được tâm an-ủi ngôn-tiền, kiêm-ký-hành, càng là mấy-day Canman quốc v. v... đề trên tên ngực, xem cho sao-trong, rực-rỡ cái thân-danh, thế là cái biểu đẹp đề trang-sức thêm cái giá-trị con người trên cái ngục. Cái cối gông của tấm khnê bài nói đến người vinh thế ấy. Càng đáng cho danh-vọng lại càng cao.

Nhưng trông kỳ lại quốc-dân mình từ xưa đến nay, trừ ra những bực văn-quan võ-chức có hàn-công chiến-lược chỉ chỉ với nhà nước thì mấy ai trên ngực có tấm danh-dự khnê-bài? — Cũng có, mà có những bực người cũng xứng đáng, là con thảo thờ thân, vợ lành tử-tiết v. v.. hãy còn rực rỡ con người mai sau.

Trừ ra bực người lấy, đầu nông-sống, đầu thương-cổ, bao nhiêu những lay lâm cho kho tàng trong nước được đầy đủ, nguồn lợi trong nước được thanh vượng lên mãi, cũng không bao giờ hưởng được cái sinh-hành danh-dự trên đấy. Ấy là cái thời-thế dân-tâm chú-trọng chân quan-trường. Mà thâm chí còn những hạng người không công-ích chân quan-trường, không lấy nông trong xã-hội, cái ác chỉ chăm chăm với cái ngục là một chốn để phơi cái danh-dự một đời khối phải mốc meo. Ôi! sự tâm lòng khuynh hướng vào đấy của người mình nhiều ấy lâm bấy!

Đang cái khi văn hội mấu-chốt, nhơn-tâm vôm cái, nông công thương là một mối lâm cho dân giàu, lâm cho nước thanh; mạnh ấy gốc, giàu ấy nghề càng trong cái nẩy hệ lấy phát-sanh ra cái tư tưởng ấy nữa. Mà nước ta nào thấy những hạng người ấy có danh-dự gì?

Thật-cũng xứng đáng thay, mà một việc lạ mới mẻ nên bàn lên báo-chí đề quốc-dân biết rằng người chân nông-công-thương, cái danh-dự không kém khách chân quan-trường.

Mới đây, hay tin ông Bạch-thái-Bưởi là một nhà đại-thương ở Bắc, được thưởng Bắc đẩu bội-tinh. Nay lại tiếp được qui báo THỰ-NGHIỆP có đề bài mừng sự vẻ vang của ông Bạch là một nhà thực-nghiệp lớn trong nước mình. Vậy bản-báo xin đăng người-sinh cả bài nầy, để quốc-dân mình trông đấy mà mừng cho tiền-đồ nước Việt ta thương-nghiệp phát-nguyên từ ấy, chánh là hợp với cái ác của dân-tộc văn-minh kia.

Trung-Trực

☆☆☆

Việc ông Bạch-thái-Bưởi được thưởng Bắc đẩu Bội-tinh

Việc nầy bản-báo đã trân-trọng có lời mừng ông Bạch-thái-Bưởi rồi. Nay lại được tin của báo Kha-Hòa và chủ-nhân Đông-kinh Ấn-quán đến hồm 25 Février nầy bởi Ký giả chiếu sắt đặt một tờ điện-báo sang bành để chúc mừng ông Bạch-thái-Bưởi.

Bản báo rất lấy làm hoan-nghênh việc nầy, vì ông Bạch-thái-Bưởi được thưởng thứ Bắc-đẩu bội-tinh thì là vẻ vang cho Trực-nhiệp giới lắm. Xưa nay người được thưởng Bắc-đẩu bội-tinh cũng rất nhiều, nhưng chưa là người trong quan trường cả, đến nay ở nước ta mới có hai người là ông Bạch-thái-Bưởi và ông Nguyễn-hữu-Tiêu ở ngoài vòng quan trường mà cũng được cái vinh-hanh ấy, thì há chẳng là vẻ vang cho Thương giới ở quốc-âm sao?

Việc ông Bạch-thái-Bưởi được thưởng nầy, thật đã minh-chứng cho đồng bào biết rằng trong bốn nghiệp sĩ, nông, công, thương, không cứ nghiệp gì cũng có thể đến được bực cao sang Bản bao mong rằng: Từ nay trở đi, đồng-bào ta, nhứt là các bạn thiếu niên nên theo gương lớn đó thơi nỗ hầu sau mới mong cho cái tiền-đồ tổ quốc được vẻ vang!

T. S. D. B.

Vô-tuyến điện

Bordeaux, ngày 26 Février 1923.

Tin A-lo-mãng

Thành Dusseldorf, cuộc chuyển-vận cũng làm được như thường các đường xe-lửa nhơn-công Langsa coi việc.

Các bào A-lo-mãng cũng cứ truyền tin giả đối luôn; các bào ở thành Bỉ-lanh nói rằng Chánh-phủ Langsa và Chánh-phủ Bưnh-gích nhứt định sáp-nhập tỉnh Ruhr. Báo « Echo de Paris » nói rằng lời đồn như vậy thì Langsa bị A-lo-mãng thế nào cũng lấy lâm lòng lin được.

5-7 truyền-tin « Wolff » đồn rằng ngày 23 Février mới viện quan võ Langsa cầm súng bắn đánh một tên thợ rèn A-lo-mãng nên bị thọ rên cầm bùa đánh trả lại. Báo « Wolfs Szeitung » ra cứu ra chứng chắc rằng đó là việc đặt điều mà thôi.

Đám tán ông Delcassé

Sáng thứ tư nầy sẽ cất đám ông Delcassé. Báo nhiều phi tiền nhà nước chịu.

Kiểm duyệt Thương-chánh

Muốn cho tiện việc kỉ-ấn-duyệt Thương-chánh, nên quan binh đón bên A-lo-mãng đóng tại đầu cầu Cologne-Coblence và ở thành M-yence đề ấn bắt những giấy tờ xấu Langsa. Bởi bình binh bao phủ lính Ruhr, cách gắt rất chặc cho nên những xe chở hóa vật và thang đến sang bên xứ không có binh đồn cang ngày càng ít. Những đơn xin đăng xe của binh nhà nước càng ngày càng thêm đông. Tại thành Dusseldorf, trong số mười tên A-lo-mãng thời hết 8 xin đi lính đầu đó. Tại Mayence, quan quân-sự xỏ Đ-ân-do phải cấy thế binh Langsa đề làm cho nhơn-công khỏi bỏ việc.

Huế-kỳ

Thông tin của báo « Débats » ở bên Hoa-sinh-đôn nói rằng từ lâu hết giấc cho đến ngày binh Langsa sang đón bên tỉnh Ruhr, chỉ có lúc nầy là lúc Huế-kỳ yên mến Langsa hơn hết, vì bấy giờ mới nhớ đến các miền bên Langsa bị A-lo-mãng phá hại mà chưa tu-bổ lại.

Bịnh ông Lyautey

Bịnh ông Lyautey càng ngày càng giảm chắc là mạnh được.

Báo « Le Temps » chỉ ra các cuộc hòa nguyện đọc kinh cầu cho quan Thống-soái Lyau ey khỏi bịnh.

Tại thành Rebbat, bởm thứ sáu, thiếu lễ đọc kinh rất trọng thể tại Đền Thờ Moslin El Mekki, có ông Pacha Khaïfa Cadi, Hội-thành-phố, phòng Thương-mãi An-nam và nhiều nhà trước danh.

Tại thành Fez, ông Chớc Fao Moulai Idrisu, Hội-đồng thành-phố, nhơn thầy sắi Oul-mas ở chùa Karvoutine, các nhà trước danh tựu tại đình quan Thống-soái đọc kinh cầu nguyện cho ông.

Tuyết-kỳ

Chiếc tàu tuần « Ville » gần cửa ở thành Mityiène trực ra không hư hao chút nào cả.

AI CÓ BÀI THUỐC HAY?

Trách những người hết thuốc ế-phiện là phần nhiều hay khuyên tránh bỏ, mà từ xưa ít ai có bài thuốc hay, để rao cho người đùng uống bỏ ế-phiện. Nếu có thì tính những bài thuốc phả đến đến người muốn bỏ thuốc chín vội-vã thì chẳng nên bấy ngày. Vậy xin ai trong lục-châu sẵn có bài thuốc bỏ ế-phiện thiệt hay, uống bỏ nói trong hai ba ngày mà không vật nhứa phá mấy, thì nên gởi đăng báo cứu dân.

Ấy cũng là một phương làm phước, làm lành, hơn chưa vàng đề cho con cháu; lại đăng danh lưu; vì người đăng bài thuốc của mình mà bỏ ế-phiện đặng, thì đề tên mình lâm kỷ-niệm.

Cho tog, xin phải chỉ bào cách dùng mình bạch.

Báo L. V. T. V. sẵn lòng ấn hành các bài thuốc trừ ế-phiện của Lục-châu gởi đến.

MỘT CÁI GƯƠNG TỐT

CON NHÀ CÓ GIÁO-DỤC

Thầy cơn nhà bà-bầu kia tới mới rẫn chơi trong mới rẫy bà: (Giadinh). Lúa ấy tôi lại gặp người quen mới chơi cho biết. Đang ngồi chuyện vẫn bỗng có mỗi người nơ ăn-mặc đề vết trắng, mà mặt không phải trắng mà cũng không phải đen, oe-oeo ét-oét, tay xách một cặp vị, lại có đi theo một đứa bé đội thúng gạo trắng, đi vô nhà ấy. Chẳng cần hỏi thì ta cũng đã hiểt người ấy là tá-điền đi lễ tết cho chủ-điền chứ chẳng chi lạ. Người ấy bước vô, chủ-khách chào rồi, thì chúng ta ngồng cầu-huyện đề cho người thong thả.

Trong lúc ấy tôi lại thấy có một trẻ đầu hớt-tóc, mặt mày sáng-láng, bước ra xa chào mọi người và cũng lại xã người tá-điền-ấy rồi nước lại mời một cách phép-tắc phép không cùng.

Thấy vậy tôi lấy lâm ngạc-nhiên, là vì thầm nghĩ thea cái tục xưa nay con nhà giàu thì phần nhiều có bao giờ nói năng giữ lễ-phép với kẻ nghèo và nhứt là với kẻ tá-điền. Vì sao? Vì chúng nó ỷ cha giàu nói cái vẻ mà trở nên nói-năng cao-ngạo thôi.

Và sẵn đây tôi xin khuyên đồng bạn tôi, vì ngài là nhà giàu có lớn, chủ mấy trăm mẫu đất, nên đem lòng thương xót con đau nghèo, mà nghe theo lời ông Thầy-cả Chim bổ phát những lẽ ết của tá-điền đó. Cái ấy là cái tệ-tục cho đồng điền chủ nên bỏ

DƯƠNG VĂN-PHỤNG

TRUNG-HOA

NHÂN-VẬT TỈNH PHƯỚC-KIẾN

Hiện giờ tại tỉnh Fouklien về hai Tânhoa, ở làng Ma-han quân cướp đến thôn cư Nam Bắc rồi loạn, nên tục đăng cướp của người lâm miễu đề thêm trang cho nhân dân ở Ifoh Fouklien! Lẽ phen, Chánh-phủ phái quân lính mà ngăn ngừa, thế mà chẳng chẳng nổi cực-vô-thon cướp nầy. Quân ăn cướp nầy chẳng phải như bên Nam-Việt ta vậy, ăn cướp của chúng nó, thì có sắc phục như quân lính vậy, rên sáng ăng thì cũng đi, duy không đặng toàn bão, còn sự đi khảo tiền của thì chúng nó tự quyền hành mà tới không ai dám ngăn đón chi cả. Hiện giờ có bọn cướp rất ngang tàn đề tựa là đảng Hồng-Anh; nói bọn chúng ba trăm mấy con người, cư ngụ tại cao Đảnh-sơn tên là Phong-sanh-Sơn, thuộc về làng Ma-hao, quân cướp thì nhiều phe lâm, nhưng mà bọn Hồng-Anh là chánh cướp đăng hơn; lâm phen đâm cả gan đến giết lính Chánh-phủ phái canh giữ và thuế-nuối mà cướp lơi nhà nước, hiện giờ bọn nó còn nằm chặc mối thoả nầy, chẳng ai dám làm chi cả; có mới đây là vì Chánh-phủ Trung-hoa cũng đã vậy, đường như không ngó ngán chi đến, ít lâu thấy phái ít trăm lính tới rồi vẻ; cũng đề cho bọn nó tự quyền sửa trị! Khâu quan có ai đề bước đi tới chỗ lính Fouklien thước vô đây mấy hàng người ở xem thử coi! Cái cuộc nông nghệ còn thâm trạng hơn xứ ta là

đường nào. Mà mùa thất bát, lúa gạo đâu có, chỉ có khoai lang là món ăn đề đói, thế cho gạo; cũng tiếc thôi tục quen nên phải chiếu vậy. Nếu đăng một bữa cơm thì quỉ-thần không nào giận thì mới đâm ăn cơm nghèo thì ai khoai lang cả đói; vì vậy giả trễ lớn nhỏ ăn ở rất cần kiệm, chẳng dám xa xỉ phí lãng một đồng xu bạc. Ấy là nói về trong tỉnh nhà quê nầy, vì thế mấy hàng người ở chốn thôn quê sẵn giả đó, hễ sang qua Việt-Nam thì dám chịu lam lụ lâm ăn, cho đến đổi sẩm xe-xâm tan đăng; đề bởi sự ăn cần ở kiệm mà ra có chín ăn con nước kiếm thêm mới đồng xỉ xẩn đăng gởi về quê sở để nuôi cha mẹ.

Còn bên về nông-nghệ thì họ chế có nghề trồng thêm lâm nha-phiến, thì là mối lợi to hơn hết; nhưng mà Chánh-phủ cấm nhặt. Nếu trồng đặng là nhờ trong lúc Nam-Bắc rối loạn nầy. Ở theo nhà quê trồng nhiều lâm, vậy mà còn phải chịu hai đầu thuế mới đăng! — là cho Chánh-phủ 2 — là phải mất mẻ cho quân cướp nầy. Đến mùa trồng nha-phiến, thì xem ngoài đồng vui lâm; đờn-ca đờn-bà thì thấy lên xôn lao rao; đồng xa xem như bầy cô bầy qua trăng đu đây đồng; lại thêm ngân tiếng thái-lý chuyển trở vui cười hỉ hả lao xao, tỏ đến nhà nông tử đây đặng no ấm.

H.G. Quế-hi-BÔ,
BIÊNHOA.

Đông-pháp Thời-sự

NAM-KỲ

Bắt đặng rồi

Bốn quân đã nói rồi về vụ tên Lê-v.-văn sát tên khách Tong-hak mà lấy 1.010 đồng bạc. Lịch trình tên kẻ sát nhân kiếm không được, hôm nay nhờ có lính Trương tiêm được đầu nên đã bắt chàng gian bỷ tại đường Chasseloup Laubat.

Ông cò quản thế ba lâm ân-ki.

Chạy đâu cho khỏi

Tên Ng.-văn-Trom kêu là sin Thom 33 tuổi ở Tân-định, có lính quan bổi-thẩm đây bắt, nên nó đã bỏ bắt giải đến tòa về tội gian ấn về việc Thương-chánh.

Xe hơi đụng

Tại đường Noradom lối 2 giờ mấy có một cái xe-hơi C. 1473 của tên Nguyễn-văn-Có, còn tên sô-phơ Trần-v.-Mựt cầm bánh, chạy lâm sao không hiểu đụng với cái xe song mã của tên Phạm-v.-Bỏn, trên xe ấy có thầy giáo Nguyễn-Trai & Phủ-lâm nghỉ nên bị tả vàng ra cho đến phải bịnh cần vợ và chỉ của thầy cũng trầy trụa chút ít.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

HƠI NGƯỜI ANNAM

Cho nên lựa thuốc của Người-quốc mà thuốc Xét Algérie là Thuốc-Ba Lungan. Mà bắt kỳ thuốc nào mà thuốc trái đất ở xứ Algérie mà bút, thì tức là dùng đồ thổ sẵng Algérie quả thiệt là đồ thổ sẵng Đại-pháp và chẳng có thứ thuốc nào sánh bằng. Hãy xin hỏi thuốc hiệu "Trước-Bắt"

XE-HƠI SỨC 10 MÃ LỰC

HIỆU: De "DION-BOUTON,,

là thứ thạnh-phát hơn hết

Mới chở tới thứ xe đi chơi *(Torpédos)* đã chỉnh đôn lại

Hạ giá nhiều lắm.

CÓ BÁN TẠI: *BERTHET, CHARRIÈRE & Cie*

Chơi kỳ

Hồ-thị-Đon chủ quán ở đường Boulevard de la Somme đến thưa rằng á tên ban chiều ở của thiếm tôi đi hết lại có lãnh tiền trước.

1o — Lê-văn-Kết giấy thuế-thân số 191 ở làng Hanh-phu Hình trước 12d60.

2o — Hồ-văn Qua giấy thuế-thân số 230 cũng là làng Hanh-phu (Gadinh) lãnh trước 20 đồng.

3o — Vương-văn-Đai 27 tuổi giấy 1915 ở làng An-lộc-đông (Gadinh) lãnh trước 20 đồng.

4o — Ng.-v.-Giang dit Nguyễn-v-Bảy 21 tuổi giấy số 8104 (Saigon) lãnh trước 10 đồng.

Đánh lộn

Đêm 27 rạng mặt 28 Février, lối một giờ sáng hồi thứ tư, trong đường xe-điện cũ ở ngã năm đường Lagrandière Kranta-Frère-Louis-Verdun có xảy ra một đám đánh nhau không đồng sức mà có vẻ hiếp đáp rất nên khiếp nhược, cho hay đôi bên có cựu thù gây nên một trường huyết chiến làm vỡ lỡ xóm giềng trong lúc nhà nhà đang ngon giấc. Xét kỹ, chẳng chi ngoài cuộc chơi bời hoa nguyệt, thế mới đanh cho vạn đe đó đám; nhờ trên đó có vụ nói chàng lăm, rằng tối phụ độc nhau tiền thì phải lắm. Cũng vì mấy á hồng phấn phiền hà, lầu-xanh đưa nả mà gây nên cớn cớn. Số là cách mấy tháng trước có một tên Hinh-tập đi đạo lầu xanh bị chém nhiều vết nặng; cách ít bữa sau, một tên đa thê đang ở an trong nhà cũng bị tay đu-côn chém đao nhây a vào chém. Sau nghe lại nhẽng tay nhà tâm, đã tính kế tiêu ba thả vi cương ấy đều là tay thổ đoạn ở Bản-cờ. Vì vậy mà mối cựu thù nầy sanh tử đấy.

Đêm 27 rạng mặt 28, đôi bên 18 khi có bọn bổ vói nhau giao chiến. Vì vậy mới có bọn Bản-cờ Annam và Cao-miên mỗi tay mỗi đao, tìm xuống. Quyết đấu tranh thắng phụ với nhau mà xung hăng xung bả với nhau, chẳng đã bên bọn ni lại toan mưu sắp bình nơi tiền 10 bàm mai, làm cho kẻ nghịch vật làm bên lầu. Nào du-côn, nào sơn-đã tam sắc đen trắng vàng, nào linh-tập, nào mạch-lộ, khi thấy bọn Bản-cờ xuống xứ, áp nhau vị bả. Bất đặng ba tên, là hai người Cao-miên với một người Annam; mà rốt cuộc, cón một mình người Annam, vì thoát thân chẳng đặng như hai tên Cao-miên, phải chịu cho bọn nghịch đánh thôi nhỏ ít. Cả đôi đường nước mà đánh mỗi, thuyết trường, đầu đã cũng nát hướng gì là xương thịt. Dường ấy hà chẳng gọi cho là khiếp nhược? Nhờ có vậy, qua đêm sau, đến đầu hôm mới thấy có bịện Chà và biện Tây lai vãng.

Lửa cháy

Đêm 28 rạng mặc tơ Mars, đúng bốn giờ sáng, bỗ-q nhiều mà nghe có tiếng chuông nhà thờ Đức-Chúa-Bà vôi đỗ. Ra ngoài ngó chung từ hướng, thấy có ngọn lửa bừng một góc trời, vả cạnh Câu-khe Chợ-quán. Đề do hồi lại coi rõi nai sẽ tiếp.

☆☆

Bổn-quán có tiếp đăng thơ của M. Tr.-tố-L... gởi nói về việc người ta kiếm đều biến nhẽ thay thông-ngôn ông cò ở Biên-hoa.

Trong thơ ấy M.L... nói thầy thông-ngôn nói đó vẫn là người ăn ngay nói thẳng, nên hay làm hòn cho bọn quấy. *Xuân sô như cao hành nhơn ẩ kỳ sẽ ninh, thu nguyệt đương qui đoa giả tăng kỳ chiếu giám* là thế. Việc ấy là việc riêng nên không thể đăng hành.

Cuộc sổ số Tombola Bienhoa

NGÀY 25 FÉVRIER 1923

Những số đăng trúng

GIẤY SỐ	MÓN ĐỒ TRÚNG	GIẤY SỐ TRÚNG
87	1 caisse de Vermouth 12 bout...	5.708
68	1 vase veri.....	0.745
44	1 saucisson Guyonnet	2.595
50	1 ouvrier.....	1.953
82	1 caisse champagne Tenaya	5.382
60	1 album de M. Gaucher...	5.652
31	1 coussin de Mme Mallet..	4.259
12	1 plaque en métal.....	1.804
78	4 paquets cigarettes	1.034
29	1 Thermos.....	5.054
40	1 pièce broderie.....	4.068
17	1 Fer à passer électrique maison Paumier.....	0.592
14	Parfum Guerlin.....	4.837
44	1 lot de broderie E. F....	1.781
11	1 ouvrier sauvage.....	1.136
10	1/2 bouteilles champagne..	1.774
4	Vase Cointoti	2.806
53	1 brute parfum Vo-ba-Dam	0.747
38	1 brûle parfum Ta-qu.-Vinh	0.643
67	1 petit panier rond.....	3.262
16	1 petit pendule Rasty, et Ville...	4.99
15	1 various métal argenté...	5.344
61	1 lot eau de Cologne.....	3.262
81	5 bouteilles champagne Venoge.	5.135
63	1 sac à main en argent.....	3.773
34	1 pendule Ngô-khac-Mân..	3.282
24	1 coupe cristale.....	3.046
69	1 rêve 1 matin.....	5.738
18	1 coffrer en acier	2.599
29	1 service cristal Poinsard et Veyrat.....	3.923
13	2 bout. de vin Solérno...	1.830
92	1 tu de table g.gogeas...	0.199
86	2 flacons.....	0.873
42	1 pièce de broderie.....	0.189
48	1 tricot pour enfant.....	0.300
57	1 lot de parfum.....	3.769
62	1 pendulette de Mme Chomienne	4.368
54	1 coupe argentée Guéry...	0.267
94	1 pendulet e Ambiéle.....	0.106
52	1 lot de broderie.....	1.284
91	2 cravates.....	1.492
65	2 passiers à plats d'ornement.	4.598
39	1 pièce de broderie	0.068
37	1 carafon de M. Berthet...	0.810
84	6 bouteilles de Champagne	3.358
58	4 belles de raven.....	3.769
37	1 bis ut Coff rt.....	3.621
36	1 brule parfum.....	4.338
71	2 tère s.....	1.637
60	1 vase long col Giacomoni	5.458
9	1 vase Galié	0.521
43	Pièce de broderie E. P...	1.696
64	1 porte phi tographie....	2.764
64	Broderie E. P.....	0.053
32	1 pie de gâteau.....	1.655
58	1 afe lère.....	1.686
75	5 bouteilles de Picon.....	3.738
51	6 flacon-can de Cologne.	3.851
26	Parfum, Mme Guer-ni.....	3.088
35	Cadre Napoléon de B Portail..	3.965
3	1 vase de maison Richaud.	1.395
16	Parfum maison A. Phât..	1.649
14	Chapeau maison Cassaigne..	3.381
8	Vase métal argenté.....	5.536
22	1 vase argent-té.....	7.343
82	5 bou. de Champagne....	3.323
79	8 1/2 bouteilles Champagne Cray.....	5.528
27	1 Tigre, Courtisat.....	1.384
33	Plat à gâteau.....	3.679
83	1bout. Champagne Krug..	4.106
20	Pistean, Chauvin.....	2.759
1	1 pla maison Berthet....	0.170
53	Trousse de voyage.....	1.619
10	1 roup Giroudini.....	0.657
2	Parfum maison Damarest	1.309
89	1 caisse Champagne Denis Frère.....	1.373
21	Lampe électrique.....	7.041
73	5 bou eilles P'con.....	5.472
5	1 vase Sèv-ère Forge....	3.23
6	Vase Fraisette e Sèvres..	4.196
56	2 cravates de Vo-ba-Dam	5.452
47	6 bouteilles Heumann....	1.329
45	Broderie E. P.....	9.402
49	Barométre de M. Serrean..	4.817
77	4 paque s de cigarettes...	1.658
15	1 ruban Gillette.....	0.810
75	5 bouteilles Champagne....	4.624
7	Vase Larue.....	0.590
70	2 vases chinois.....	2.542
55	5 bout. champ.pque Orléans	5.668
84	6 bout. variées Heumann..	2.443
1	Parfum Dumaras.....	3.905
28	Fleurs artificielles.....	0.883

Ngày 1er Mars 1923 VỀ VIỆC TÀI CHÁNH

GIÁ BẠC

	Bán ra	Mua vào
Nhà nước	2 50	
Ngân hàng Đông-Pháp	2 60	
Ngân hàng Hongkong Shanghai	2 45	
Ngân hàng Chartered	2 45	
Ngân hàng Germane de la Banque Industrielle de Chine	2 45	

Cuộc trái Đông-pháp...68/50

QUỐC TRÁI CỦA NHƯ-PHÁP

Tại Paris ngày 26 Février 1923

Ve lợi 3 %	58	87	Ve lợi 4 %	1917	94 75
Ve lợi 3 %	1918	73	85	Ve lợi 4 %	1920	87 65
Ve lợi 4 %	1915	82	30			

HỐI PHIẾU

Giá bán cho đến nhà ngân Chartered, tính trên lợi ngày mồng 1 tháng 3 :

Telégraphe	4 [illegible]	[illegible]
10 ngày	2 60	2 10
20 ngày	2 [illegible]	2 10
30 ngày	2 [illegible]	2 10
60 ngày	2 [illegible]	2 10
90 ngày	2 [illegible]	2 10
Ngân hàng Đông-pháp bán trong	4 50	2.25

TÀU SẼ TỚI

Chiếc *Désirade* ở Marseille sẽ tới ngày 2 Mars.

Chiếc *Angers* ở Yokohama Tương-bảy, Hương-cảng Haiphong sẽ tới ngày 25 26 Février.

TÀU SẼ ĐI

Chiếc *Orénoque* sẽ chạy đi Bắc-kỳ ngày 23 Février.

Chiếc *Lieutenant de la Tour* và Haiphong ngày 2 Mars.

RƯỢU CÔ-NHÁC HIỆU

DEJEAN

NGON THƯỢNG HẠNG HƠN HẾT

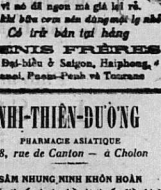

đã công ra sống Rượu Cô nhác hiệu «DEJEAN» vì nó đã ngon mà giá lại rẻ.

Sau khi bữa cơm nên dùng một ly nhỏ «Cô trắc bán tại hãng

DENIS FRÈRES

là Đại-biểu ở Saigon, Haiphong, Hanoi, Pnom-Penh và Tourane

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

PHARMACIE ASIATIQUE

38, rue de Canton — à Cholon

SÂM NHUNG NINH KHÔN HOÀN

Thứ thuốc hiếm hãy là thuốc điều-kinh chưởng-tử; thuận khí an thai; bổ-tinh đã sáng; trừ đuổi phong tà; nhứt thiết thai tiên sẩng hậu, các chứng bịnh của đờn-bà, thầy đều trị được. Ấy là thuốc Ninh-khôn rất nên thần hiệu.

Phàm đờn bà mà kinh-thầy bất điều, hoặc trồi hoặc sụt, hoặc huyết ứ thành khối, mà sanh đau bụng, hoặc xích bạch đái ha, tử cung hư lạnh, chẳng bà thai nghén; phải cho ăn có đường kính, mỗi buổi sớm mai phải nống 1 thớn, nống luôn 3 ngày thì ắt có thai.

Hoặc thân thể yếu đuối, ho hen nhiều đàm, miệng nóng lưỡi khô, đau lưng mỏi cổ, tay chơn nhức mỏi, xây xẩm nhứt đầu, hoặc kinh huyết bất thông, bàng lậu bất chỉ; hoặc bị trường phong hạ huyết; hoặc chỉ thất tinh huết kiếc, mà sanh đau ruột đau lòng; hoặc có thai mà xây xẩm mặt mày, hoặc đàng miệng buồn lòng, bỏi cơm tanh cá; thấy chẳng muốn ăn; hoặc bị hoành-sanh nghịch-sáng, nhao-lá chẳng ra; huyết chảy chẳng ngừng, nhức nhứt các chứng bịnh của đàn-bà; hễ nống thuốc nầy thì thấy công hiệu như thần.

Mỗi khi nống thì phải đăng rượu trắng một chén mà nống với thuốc; nếu nhằm lúc khi trời lạnh lẽo, thì phải dùng nửa chén nước gừng già; hoặc nước da vàng mét thì phải dùng một chén đồng-tiện (nước đái con nít).

Phải cẩ những đồ sống sít, cá tanh, lạnh lẽo, hoặc đồ chiên nướng nóng nảy cũng hằng nên dùng. Phải kị đồ bằng sắt.

Chư tôn có mua, xin hãy nhìn cho kỹ cái nhãn hiệu Ông-phải tiếp của Nhị-thiên-Đường, kẻo lầm đồ giả.

Y-học-Vi-Tử Sanh chế-tạo

LE NÉCPTOL FRANÇAIS Paris

Thứ dầu độc cốt nhứt. Giết độc-trùng. Tránh khỏi sự triêm-nhiễm và cách thở bình hàn các mùi hôi và dơ.

Có trữ bán tại hãng E. NEUMANN, *số 60, đường Mac-Mahon Saigon.*

PHOTOGRAPHIE ARTISTIQUE ET INDUSTRIELLE

Opérateurs sortant des Ateliers de Paris

KHÁNH-KÝ & Cie

THỢ CHỤP HÌNH ANNAM KHÉO NHỨT

54, Boulevard Bonnard, 54 — SAIGON

Téléphone N 410

TRAVAUX D'AMATEURS

PORTRAITS EN TOUS GENRES

Pose par tous les jours à l'atelier et domicile

PHOTOGRAPHIES SUR ÉMAUX

Portraits dessinés à l'encre de Chine sur papier Bristol

TRAVAUX D'ART

CHARBON AQUARELLE GÉLATINO

Retouches artistiques très soignées

CHỦ ĐIỀN !
NÔNG GIA !
CÁC NHÀ CÓ XE HƠI !

Các món gì của chư-tôn muốn làm bằng sắt, làm ơn hãy lấy lại những máy móc và đồ khí-cụ về nông-nghiệp; Làm các máy chế rót cho mới-tư bằng khép, gạo, đồng, đồng bạch.

Thì xin chư-tôn hãy đến:

FORGES ATELIERS ET CHANTIERS D'INDOCHINE

Tại Khánh-hội, Quai de la Marne

Dây thép nói 95 mà đặt.

Làm kỹ-càng lắm, có tay thợ chuyên-môn ở nơi xưởng nghề khéo bên Pháp-quốc kiểm thêm công việc làm.

DƯƠNG-DIỆN

Marchand de Meubles

Rue Catinat 109-111-113

SAIGON

Tiệm tôi có bán các thứ giường đồng và giường sắt theo kiểu.

Bàn-Ghế đủ thứ và tủ có kiến cùng đá cẩm-thạch theo kiểu kim thời.

Xin qui ông, qui bà sản lòng đến tiệm tôi xem thử.

Đây cũng có bán các thứ kiểu hàng bàn-ghe thiệt hiệu (Thonet).

Kính lời cho Lục-châu chư quân-tử đặng rõ rằng tại tiệm có bán kiến chụp hình hiệu LUMIÈRE và JOUGLA thứ 13 (18) 9x12, 13x18, 18x24.

ĐẠI-ĐỒNG

bào-chế-sư, thợ trồng răng, chụp hình chụp ra lớn

ở đường Daperre số 49 và 51 Saigon

THIỆT LÀ RẤT HUÊ-DẠN

T. MORISE

NHÀ CHỤP HÌNH NHỨT-

31, Place Gambetta

(cửa chợ-cũ)

SAIGON

ĐỒ CHỤP HÌNH ĐỦ THỨ

Chụp hình tại chỗ và đến tại nhà tùy ý người muốn.

Ai muốn MUA SỈ *(EN GROS)* những hàng TƠ, LỤA BẮC-KỲ, *(Soieries du Tonkin)* cho được hàng tốt, giá rẻ, nên viết thơ mua mau cho tiệm.

Maison Tonkinoise

ĐỒNG - THINH

4, Rue de la Soie Hanoi

Thời sẽ được lời nhiều

Ai muốn lấy kiểu (Echantillons) hỏi giá tiệm Đồng-thịnh ấy cũng trả lời tử tế.

VIN de VIANDE

Rượu máu thịt

AUBERT

Thứ rượu bổ lực và bổ huyết hay hơn hết, từ đó đến giờ ai ai cũng biết.

Của

SOCIÉTÉ du GRAMINOL & SUPERCAO chế ra

Có được thưởng NGÂN-BÀI, KIM-BÀI

HORS CONCOURS

MEMBRE DU JORY

Có bán khắp nơi : Có trữ tại :

MAGASIN UNIVERSEL

157, Rue Catinat, 157

CÁO BẠCH

Kính lời cùng chư quí vị điền chủ đặng trường. Tôi thay mặt cho hội nhà máy xay lúa ở Viễn-đông « Rizeries d'Extrême-Orient Saigon » mua của tại Bentre.

Chư vị điền chủ ông nào muốn bán lúa, xin viết thư cho tôi mà thương nghị, bán giá đã được khá mà sự tiền bạc lại chắc chắn.

Nay kính

NGUYỄN-DUY-BÌNH

Thành-hiếu Mocay.

Xe-máy và máy đèn điện

Sửa các thứ máy và bán đồ phụ tùng

Xe-máy mới bán từ 50 đồng mỗi cái

Còn ai muốn mua đi bán lại thì tin giá khác

Hãng bán xe-máy hiệu Phi-Phú và Malbroug xe thiệt hơn hết

ĐẠI-ÍCH, *162 đường des Marins CHOLON*

TIỆM BÁN HÀNG RẺ VÀ TỐT

TIỆM

WASSIAMULL ASSOMULL & Cie

TẠI SAIGON : *36, rue Catinat*

TẠI CHOLON : *186, rue des Marins*

Xin qui Ông, qui Bà cũng các Cô, khi nào đi Saigon và Chợlớn, hãy ghé tiệm tôi chơi cho biết — Hàng đã kiểu, rất tốt mà giá rẻ — Chúng tôi lấy làm hân-hạnh mà rước qui khách.

KÍNH ĐỒN.

LỜI RAO

Tôi là Madame Phạm-văn-Thanh Antoine vợ của M. Phạm-văn-Thanh làm lời rao sáy: Kể từ ngày hôm nay là mồng sáu tháng giêng, năm Qui-hợi (nhằm ngày 21 hàng Février 1923) nếu có ai cho M. Phạm-văn-Thanh vay tiền bạc thì tôi không biết đến.

Cho-quán le 20 Février 1923

Madame Phạm-văn-Thanh

ĐẠI PHÁP CỘNG HÒA ĐẾN QUỐC

TỰ-DO — BÌNH-ĐẲNG — ĐỒNG-BÃO

ĐÔNG-DƯƠNG PHÁP-QUỐC

NAM-KỲ THÔNG-ĐỐC

TỈNH SADEC

YẾT THỊ đơn xin phát mãi đấu giá đất nhà nước.

Tên họ, nghề nghiệp và chỗ ở người xin	Chỗ tọa lạc số đất	SỐ miếng đất	SỐ tờ bản đồ	SỐ SÁO MẪU	NÓC HỞ
Ông Ng.-hữu-Thức, điền chủ Tân-long Langsa ở hạt (Sadec) Cantho.	Làng Tân-long (Sadec)	75	Thứ tư	11 ha 20.00	
	id.	87	Thứ tư	5 ha 85.60	
	Làng Hòa-hưng (Sadec)	56	Thứ năm	30 ha 22.90	
	id.	66	Thứ năm	20 ha 27.40	

VIỆC THANH CĂNG VÀ KÊU NÀI

Chiếu theo thể lệ điều 26 lời nghị định ngày 27 Décembre 1913 và điều 48 nghị định ngày 11 Novembre 1914, việc thanh căng và kêu nài về các đơn xin trên đây, phải lỗ nổi trong kỳ hai tháng, kể từ ngày đăn yết thị nầy và nạp cho quan Tham-biện chủ tỉnh quận Sadec.

Sadec, le 13 Février 1923.

L'administrateur,

Signé : ILLISIBLE.

ÁN UỐNG CHẬM TIÊU
ĐAU LẮC LÉO
CỰT KHÍ
BÌNH TRÁI KẾ
NHỨT ĐẦU ĐÔNG

Nước suối SAINT GALMIER

• Mọi BADOIT •

LÀ MỘT THỨ NƯỚC HƯỞT SẠNH ĐƯỜNG TIỂU TIỆN KHÔNG CÓ THỨ NÀO SÁNH BẰNG

BẰNG THỬ CHÁNH TẠI ĐÔNG-PHÁP CÔNG-TY NẮT DANH *POINSARD & VEYRAT*

(Compagnie d'Extrême-Orient)

BỊNH MẮT MÁU
MỤN MỤC NGOÀI DA
BỊNH MỚI MẠNH MÀ LÂU LẠI SỨC
THẬN VÀ BỌNG BÓNG
ĐAU MÌNH NHỨT GÂN CỐT

PHẢI HÚT THUỐC IMPÉRIALES

L. COURTINAT & Cie — SAIGON

HỦY, THIỆT LÀ MAY!

Nhờ cái gương nầy tôi coi rất tỏ rõ như hồi lúc xuân xanh.

Lâu nay tôi không biết nên tôi đùng gương xấu, coi rất mỏi mắt mà lại lòa chút nữa.

Thiệt là nhờ có ông GIUNTOLI, chủ tiệm BIJOUTERIE PARISIENNE, hiệu con RỒNG VÀNG ở gần bên «Pháp-việt Khách-lầu» (Hôtel de France), đem qua xứ Nam-kỳ đây mà bán.

Cũng bởi tôi chẳng có coi báo-chương cho thường nên chẳng hay biết chi cả.

Hôm nọ tình cờ thấy trong «Lục-tỉnh-tân-văn» rao, tôi mua thử mà dùng chẳng đã thiệt là gương tốt. Kiến làm bằng thủy tinh ròng, trong sạch chẳng có bọt bợn chi cả.

Gương nầy có 2 thứ: thứ để cho kẻ VIỄN-THỊ và kẻ CẬN THỊ

Kiến nầy gẻ theo kiến-mũi (pince nez) hay là kiến có gọng móc (lunettes) cũng được.

Vậy trong Lục-châu ai có bịnh con mắt như vậy hay là ai có lớ con mắt, hãy mua thử gương nầy mà dùng thì sẽ đặng vui lòng luôn luôn.

NGUYỄN-VAN-THIẾT

Quản-lý

PHÁP-VIỆT KHÁCH-LẦU

Hôtel de France

N° 157, rue Catinat, N° 157. — SAIGON

PHÒNG

Mát me, Thanh tịnh

PHÒNG TẮM Sạch-sẽ, CÓ DOUCHE

GIÁ RẺ

PHARMACIE PRINCIPALE

CỦA ÔNG

L. SOLIRÈNE

nhất hạng bào-chế sư

KẾ NGHỀP CHỢ ÔNG G. RENOUX

ở ngang nhà hát tây. — SAIGON

Tiệm thuốc nầy đứng hạng nhứt đã lâu năm rồi và bước lên lớn hơn các tiệm khác trong cả Đông-Pháp nầy.

Tiệm thuốc nầy được có tiếng là nhờ chuyên bán Cornet Chapuis hạng, nhờ có mới đặng thầy bào-chế nhứt hạng, vì là sư-nhơn bào-vật xuất thân, đồng nơi nơi việc bào-chế thuốc một cách rất kỹ lưỡng, trong theo toa của quan thầy thuốc và cho người bịnh tại nhà có người Tây và người Nam thầy thuốc ký tên rồi.

Tiệm thuốc nầy có cho theo ý người bịnh hàng mua bán thuốc, bước bước theo toa quan thầy thuốc mà bào-chế, chẳng bỏ khỏi chút lầm nào, nay là bào trong tiệm không có thể thuốc người ta hết rồi không đem thứ thuốc khác mà đưa thế vào.

Tiệm thuốc chánh nơi ông L. SOLIRÈNE khuyên những bạn hàng:

Trên đường thuốc của ông L. SOLIRÈNE là một người chủ tiệm rất hạng thông, chuyên bào chế;

Ở thuốc tinh tiếng, mỗi lần thuốc bào tây gởi qua đều có thí nghiệm cho có tốt mới thôi;

Vì nó hơn hàng đồng đồng, nên bán giá hơn, không có thuốc cũ;

Vì có quan thầy bào-chế người hạng nhứt kỹ lưỡng trong tiệm bào-chế theo ý thầy toa quan thầy.

Ô-cập du-ký

Nhờ ơn bổn quán Tổng-lý là ông *Nguyễn-văn-Của* dắc đi chơi ngoài Cap năm ngày, nên tôi có ngu ý đặt ra bài nầy, tuy cầu văn giản-dị và lại là việc riêng; nhưng tôi có nhựt-biên lấm việc bổ ích cho công-thương kỹ-nghệ và cho cuộc vệ-sanh ta nữa.

☆

(tiếp theo)

Ngồi ăn uống cao quang chuyện vãn,
Tỏ nhiều lời quả đáng vàng muôn.
Trôm xem có vô cùng phuôn,
Có lòng nhơn đức có phuôn p'ép nhà.
Ước chi đặng Langsa cả thảy,
Biết thương mình đứng đặt muôn sân.
Chư-ôn trở đang lúc nống ăn,
Cười vui chủ khách cũng bằng ăn bánh.
Đến hồi lúc sâm-banh vừa cạn,
Khách giả về chủ dặn sửa sau.
Xe-hơi chực sẵn bên đàng,
Chạy vòng cọt-nich chạy ngan Toàn-quyền (1).
Dưới thì bể iren triền là rối,
Dòm ngoài xa như cuối chơn Trời.
Ngước xem cây đà chơi vơi,
Non thôi chất-ngất, bể thời mênh-mong.
Xe cứ chạy theo vòng triền núi,
Chẳy mới hồi ngang suối Gialong,
Ngừng xem cảnh cũ rừng trong,
Phải xuôn cây-cỏ ít vòng tôi nơi.
Thấy miếng suối chảy vài cục đá,
Trên mặt thời rấy đá lấp đầy.
Ngồi xem ai cũng chêu mày,
Nhớ xưa Nguyễn-Chúa thuở Ngài gian nan.
Bị bọn giặc Tây-sơn đôi chạy,
Trú binh đầy mới vái Trời cao.
Vai cho đào ý ống mới vào,
Đặng cho có nước ngọt-ngào nống ăn.
Y như nguyện gạo sản thì mùa,
Có khác chi nước ngọt ngoài sông.
Nghĩ ra tỏ-tỉ cũng muôn lòng.
Phải quan Chủ-Tỉnh sửa xong cảnh nầy.
Đường bồi đắp tôi đầy trám thước,
Cho vét đào suối được nước trong.
Để người du-lịch đến mong,
Ăn chơn ngoạn cảnh, vui lòng tích xưa.
Xem đã đã xô-phơ đạp máy.
Dựa truyền non xe chạy vòng-vòng.
Tôi đây bãi cát trắng trong,
Ngừng xe dắc xuống nhắm mông cảnh tình.
Thấy kẻ đa đông tịn bao lớn,
Lại sản người mới mướn cay thuê.
Cây thôi một lát ê-hề,
Lại thêm sẵn rượu ai chế cho đành.
Chủ cũng uống theo mình ít hớp,
Sẵn hồm nay *Jacob* than tùng.
Bị chung cả thảy vui chung,
Bé thơ *Hạnh-đệ* vui cùng Lu-i (Louise) (2).
Chơ môi lát lên đi vòng thẳng,
Chay mới hồi cũng chẳng bao lâu.
Tôi đây sông nên có cầu,
Có nhà rải-rát đó đâu ít chôm.
Đến leo lẻ đến hồm như đốm,
Xe ngừng chơi phải xóm *Ba-h-dim*.
Bỗng đâu kẻ đến chào thưa,
Chỉ nhà mời *Chủ* (3) dịp thừa ghé sang.
Ngôi chủ khách vừa an ngồi nghỉ,
Thiệt phải trang đài sĩ chi ẩu hiền.
Ông *Hạnh-quang-Đầu* là tên,
Chức làm hương chủ thân-niên chốn nầy.
Hỏi đến việc lưới chạy đánh cá,
Rằng nghề ngư cũng khá nuôi thân.
Cũng thêm buôn-bán bán-tiền,
Buôn hàng bao mười tung, bừng tranh thương.
Lại luận tới qua đường lưới biển,
Nghề nghệ chơi cũng khiến mê-say.
Nghề qua bể cả lưới chay,
Có loài cá nhàm lợi rày ngàn muôn.
Có chỗ gọi *nhàm chôn* (squale renard) (cá bằng),
Cũng cá cào, *cá giống*, *cá khơi*.
Cá zù, *cá nhọn* nhiều lời,
Cũng loài *cá mập* vậy thời khác chi.
Thịt cá ấy có thì đạm khí (azote),
Thêm lân-tin (acide phosthorique) ăn lấy (bổ thay).
Cái da thiệt quá dồi dày,
Phơi khô làm gỏ ăn rày cũng ngon.
Vi đuôi, cánh, lại cũng vị gáy,
Khách Kiết-ơn lấm lấy cao lương.
Ta rằng ăn cá ngày thường,
Ngon như miếng cá, bổ dường sâm-nhung
Gan lại để nấu nung ra mỡ,
Ép làm dầu như mỡ cá thu (4).
Ruột lòng tui để an xáo,
Máu thời lấm lấy a-dao sắn đó.
Xương để thợ đông-hồ dùng được,
Cũng làm tro trọn nước làm phân.
Ngài ra thiệt lợi muôn phần,
Nghỉ nghề lưới biển phải cho vốn to.
Ghe bầu sắm phải cho lớn rộng,
Chừng năm mươi tụ-dụng sau mươi.
Thợ thuyền nước máy trăm người,
Lưới chầy nê-huội ngoài khơi ti-mũ.
Đệ một chiếc ra vô tấp thượng,
Lại sẵn thêm chiếc chực nấu ăn.
Khi làm cực khổ ai bằng,
Khi chơi nội bọn uống ăn li-bồ.

(Mai tiếp).

(1) Nghĩa là phá-mát của quan Toàn-quyền.

(2) Tên Tây của lịnh-ái ông Chủ-nhơn.

(3) Trong bài nầy, chữ *Chủ* là chỉ là Chủ-nhơn bào L. T. T. V. Ký-giả là một người soạn báo, nên đối với ngài, phải gọi là chủ.

(4) Dầu cá-thu làm dầu xổ.

Cuốn «THỜI-SỰ CẨM-NANG»

NĂM 1923

Cuốn «Thời-sự cẩm-nang» là một bổn sách rất hữu ích cho mọi người, vì trong đó có: Việc chánh-trị, công-văn, sự điều-dưỡng, văn-uyển, việc thông-hành, ngày giờ làu cùng xe-lửa chạy, viên quan quới chức giúp việc các tỉ và các tỉnh trong xứ Nam-kỳ, các lồng, các làng, các nơi thắng cảnh văn vân.

Mỗi người nên có một cuốn trong nhà mà dùng.

Sách nầy nay đã gần in xong rồi.

Vậy xin qui ông, quí bà, qui thầy, qui cô:

1° Ở các tỉnh

Gởi thơ lấp tức lên cho ông Nguyễn-văn-Của, chủ nhà in «Imprimerie de l'Union» số 157, đường Catinat Sai-gon, đặng biên để danh mỗi người một cuốn, kẻo chẳng in rồi thì hết liền.

2° Ở thành-phố Saigon Cholon

Nhơn dịp rảnh rang, đới qui ngọc đến tại nhà in của ông Nguyễn-văn-Của «Imprimerie de l'Union» số 157, đường Catinat Sai-gon, đặng mua sách ấy trước, nếu chậm trễ thì không còn mà mua.

HÃY TRÁNH KHỎI BỊNH THỔ HUYẾT

BẰNG THỨ THUỐC

PULMOSALVOSE CHANTE

Giá mỗi ve..... 1$50

Có bán trong các nhà bào tề sư và tại chỗ trừ

Pharmacie Principale

L. SOLIRÈNE

SAIGON

CÁC NHÀ CHO MƯỢN XE KÉO NẾU MUỐN CẦN KIỆM THÌ NÊN DÙNG MỘT THỨ VỎ XE-KÉO

BERGOUGNAN

MÀ THÔI

Dùng thử VỎ XE của tôi rồi Chư-tôn mới thấy rõ ràng nó TỐT HƠN các thứ VỎ XE hiệu khác

CÓ MUA THÌ XIN GỞI THƠ CHO:

La Maison L. DESMARQUOY & Cie

61, Rue Pellerin, SAIGON

Ở đó cũng có bán VỎ XE-HƠI, VỎ XE-MÁY, XE MÁY-HƠI và Bandages đầy đủ cho Xe hơi CHỞ ĐỒ.

CÁC THƯƠNG HIỆU NỔI TIẾNG CỦA BỐN-HIỆU ĐỀU LÀ CỦA LANGSA LÀM VÀ THỰC THIỆT TỐT.

XE MÁY ĐẠP CỦA HÃNG *L. GAFFORT* HIỆU «ALCYON»

BỰA ĂN HẠNG NHỨT

Hôm bổn khai trương Trường đua xe máy đạp tại Saigon, bên phía máy người Langsa đua lành phần thưởng của quan Toàn-quyền ban thì *M. Le STUNFF* người xe máy đạp hiệu ALCYON ăn hạng nhứt.

Chơi bán xuất máy người Annam đua lành phần thưởng khai trường thì *M. Trần-của-THÌNH* hạng nhứt, *M. Trần-của-CHÂU* hạng nhì, hai vị ấy cũng người xe máy đạp hiệu ALCYON

L. GAFFORT.

N° 32, M. M. Rue Catinat. — SAIGON

NHÀ CHỤP HÌNH

PHOTO STUDIO

mới tiếp đặng nhiều cái máy chụp hình hiệu: GAUMONT, RICHARD, LEROY, MONOBLOC, KOAKN.

Mới mình hằng nầy thay mặt ở tại Đông-pháp cho Goerg, Fournier, Simon, Beny, Thages, Franceville, Belliení, Noel, Courvoisier, Bristallos, vân vân. Các thứ Celluloses Planchon, vân vân.

Máy chụp hình từ 2$95.

Đồ phụ-tùng cần dùng đã từ 5 90.

Ống dòm để coi hát và để xem cảnh đồng của FOURNIER.

PHOTO STUDIO

gần nhà hàng Continental.

SAIGON.

Lời rao

Nay tôi xin cho chư thượng quí tử đặng rõ: Tôi đã bán Xe-máy đạp và những hiệu thầy: Rudge, Humber, Peugeot, Gladiator, Alcyon, Clément, Gnome, Rhône, Darrac, Gladiator, Alcyon, Clément, Gnome, Rhône, Darrac, vân vân.

Cũng có (Thời Tây) những cái máy đạp xe đồng-hồ, xe hơi nhỏ, xe hơi máy, xe máy nhơn máy máy nhơn thì thiệt tốt và chắc và đã 15 hồi chưa đi đường, (Ô-Sanhin) hiệu:

GYMA

Giá bán máy hơn chín trăm khác nhau cho quí khách muốn mua đồ đi đường mà xem thì tôi sẵn lòng tiếp nhiều.

Tiệm thợ hiệu

KYYUN

n. 229, Rue Catinat SAIGON.

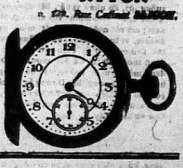

Nguyễn-văn-Chức

50, 52 Rue des Marins CHOLON

Lãnh làm nhà máy xay lúa đủ các thứ kiểu theo kim thời, có thợ rập máy thiện nghệ, họa đồ chỉ giám không ăn tiền. Bán đủ đồ phụ tùng cho nhà máy xay lúa.

MOTOCYCLISTES — CYCLISTES

ĐẶNG-CÔNG-HẠN và Công Ty

nhà số 344, đường Lagrandière, SAIGON

BÁN SỈ VÀ BÁN LẺ

Các đồ phụ tùng xe máy đạp và xe máy dầu

Vỏ và ruột xe máy hiệu WOLBER.

Vỏ và ruột xe máy dầu hiệu DUNLOP (bánh 600 và 650 à talon).

Đèn khí đá cho xe máy dầu (có dynamo và bình nước mạnh).

Bình nhỏi khí đá để cho xe máy dầu (bouteilles Magondeaux).

Có bán xe máy dầu mới và cũ hiệu:

B. S. A. 4 1/2 H. P., 3 vitesses avec débrayage et mise en marche.

New-Hudson modèle de luxe 1922, 2 1/4 H. P., 2 vitesses avec débrayage et mise en marche.

New-Hudson 2 1/4 H. P., 2 vitesses, sans mise en marche.

Royal-Enfield 2 1/4 H. P., 2 vitesses avec débrayage et mise en marche.

Alcyon 2 1/2 H. P., 2 vitesses, débrayage et mise en marche.

Gratieux 3 1/2 H. P., 2 vitesses, avec débrayage et mise en marche.

Sửa các thứ xe máy dầu.

Sơn xe máy đủ màu.

LÀM VÀ BÁN ĐỒ THÊU

Làm những đồ: Quang, hồn, tang tế; đồ thờ trong đình: Tàng, điền, tiền-bản và làm đồ theo trong hạn-bát: Giáp, mũng tàng, cờ, nang văn văn. Những mấn đồ tôi làm đây, hoặc nỉ, hoặc kiến tiền, đồ mau, đều phơi, đều giặt cũng không phai mấn. Đồ tôi bán thiệt giá, không nói lớn, không nói xuống. Đăng tiện cho quí khách khỏi thất công trở.

Ở Cho-lớn cũng có tiệm Hiệp-Tân số 82, đường Canton song tôi muốn cho tiện đường cho quí khách, nên lập thêm một tiệm nữa ở đường Espagne số 178 Saigon, bên tay trái thì Châu-long-Giang khách-sạng, bên tay mặt thì Lục-tỉnh khách-sạng, hiệu tiệm tôi là Quảng-phú-Hòa kính đồn.

Rượu mạnh hiệu «DEJEAN» đã thơm mà lại ngọt làm cho những tay thạo rượu đều thảy khen ngợi

Chỉ một mình hãng DENIS FRÈRES *có trữ mà thôi.*

PHARMACIE PRINCIPALE

Tiệm thuốc Tây nầy đọn dẹp theo cách Văn-minh và lớn hơn hết trong Đông-Pháp nầy, lập ra từ năm 1856

Hồi trước chủ ông BOLIÉ và RENOUX mấy ông SOLIRENE chớt hàng bao-chủ sở lẻ nghiệp

Thuốc-men, vương-miện hết tay, Bán đồ thứ thuốc tây, tốt thượng hạng và giá lại rẻ. Lọ-chiên như quán tự có của đang thuốc tây nên bày với thơ cho tiện thuốc nầy mà mua, thì sẽ được vừa lòng.

Cuốn DƯỠNG-TÂNH LƯỢC BIÊN đã xuất bản rồi, ai muốn xin, thì viết thơ cho ông L. SOLIRÈNE, người sẽ gửi cho không.

Nguyễn-văn-Búp

(THỢ KHẮN BÍNH)

Propriétaire du Nouveau à Binh-thôn

LÃI-THIỆU

Chỗ làm khăn hàng, Bombay và Khuôn tên đã, khăn tim-thôi, có kiểu Sọn-lớp mạnh hết thảy làm theo ý muốn, tốt, bền, giá phải đó nhẹ, bằng nhiều vốn thì khó bán. Cho muốn đay mỗng tây 7 mươi tấc 6 tấc 1 lớp thôi.

Khăn đội kể mất khăn 3 đồng; bằng hàng Bombay - Bông, cùng Nhiễu tên thượng hạng. Qui ông mua sỉ phải tới chỗn, song phải gửi Mandat trước cho tiện lối tôi ở gần Pont Lái-thiêu không đông cách Binh-hòa gần ngàn, nếu muốn gửi Contre-Remboursement phải đến Poste Thudaumot và phải nhiều xin quí ông rõ. Chi mua sỉ gửi thư thương lượng cùng tôi.

Binh-thôn.

CÓ SẴN VÀ ĐÃ BÁN RẤT TỐT

Tại Vĩnh-thuận, Mỹ-chợ, Bình-thông

LÊ - KIM - TỶ

POMMADE DE GARDENIA

Sắc-sảo thơm-tho, nên dùng thơ-thới, giá bán mỗi hộp 0$25 và 0$50 tại Lê-kim-tỷ chế-tạo.

PIPPERMINT

NÊN HỎI THỬ

GET

là một thứ rượu bổ và tiêu. Làm bằng ĐƯỜNG TINH NÃO

La RHUME des CHINES de MENTHE

Pha thêm nước thì rượu PIPPERMINT

Hãng lớn Đã nổi tiếng

GET HUYỆN-SỬ ở tại REVEL

THỨ LÂU NĂM VÀ HIỆU NGHIỆM HƠN HẾT

THUỐC - THỤC PEYRARD

Ở D'ALGER

đã trừ bịnh ĐAU-LẬU ĐỚI-TINH và các chứng bịnh ĐƯỜNG TIỂU LẬU NĂM hay là MỚI.

TRONG

231 TIỆM Á-RẬP TRỊ LÂNH HẾT 232

(Do theo tờ phước của các lương-y D'ALGER)

Hãng chính : SPÉCIALITÉS PEYRARD

46, Rue de Grenelle PARIS

RÉPARATIONS MÉCANIQUES

NGUYỄN-VĂN-NGỰ dit Henri NGỰ & Cie

Vente d'Accessoires pour Autos

74, Boulevard Bonnard — SAIGON.

CÁO BẠCH

Tôi là Nguyễn-văn-Ngự kêu là Henri Ngự học tại trường máy (Ecole des Mécaniciens Saïgon), tiu xiên, thì tôi có bằng cấp tốt nghiệp nơi năm 1918, làm contre-maître mécanicien tại trường máy Saïgon sáu năm, chắc mình thạo nghề điền khí và máy nước hoặc xe hơi, hoặc tàu, hay là các thứ máy khác, cho nên ngày nay ưa nghề việc nhà nước, rồi tôi công-ty máy tại Saïgon đường Bonnard số 74, là chính tôi mở ra, sửa xe hơi, và các thứ máy, và có bán đồ phụ tùng theo xe hơi cũ thứ.

Vậy xin trong lục-châu chiếu cố

Tại công-ty nầy đều làm thợ chắc chắn (garantie) công chuyên mình làm, đã mua mới giá lại rẻ hơn các nơi, có đến mới có biết.

NGUYỄN-VĂN-NGỰ dit Henri NGỰ et Cie

Mécanicien breveté

Lời rao

(Thời Tây) đồng cả mới giá gọn [illegible] mua [illegible] mua [illegible] thì [illegible] đồng, (Số thường hiệu : [illegible]

Thiệm thợ hạng

KYYUN

n. 226, Rue Catinat SAIGON.

uyễn-văn-Chức

52 Rue des Marins CHOLON

làm mà máy xay lúa đủ các
t theo kim thời, có thợ ráp
ện nghề, họa đồ chỉ giùm
n tiền. Bán đủ đồ phụ tùng
máy xay lúa.

CYCLISTES — CYCLISTES

NG-CÔNG-HẠN và Công Ty

244, Đường Lagrandière, SAIGON

BÁN SỈ VÀ BÁN LẺ

u tăng xe máy đạp và xe máy đầu
t xe máy hiệu WOLBER.
ốt xe máy đầu hiệu DUNLOP
00 và 650 à talon).
đã cho xe máy dầu (có dynamo
nước mạnh.
khi đã để cho xe máy dầu (nou-
Magondeaux).

máy dầu mới và cũ hiệu :
4 1/2 H. P., 3 vitesses avec débra-
ise en marche.
dson modèle de luxe 1922, 2 1/4
tesses avec débrayage et mise en
ch.
dson 2 1/4 H. P., 2 vitesses, sans
marche.
nfield 2 1/4 H. P., 2 vitesses avec
e et mise en marche.
2 1/2 H. P., 2 vitesses, débrayage
marche.
2 1/2 H. P., 2 vitesses, avec dé-
mise en marche.
thứ xe máy dầu.
máy đã mua.

N VÀ BÁN ĐỒ THÊU

đồng đồ : Quang, hôn, tang tế ; đồ
phính : Tăng, điểm, tiên-bản và
heo trong ban-hát ; Giáp, mang
mang văn văn. Những mốc đồ tôi
hoặc sơ, hoặc kiểm tiền, đồ mau,
, dân giặt cũng không phai màu.
n thiệt giá, không nói lên, không
, đặng tiện cho qui khách khỏi
trả.

iên cũng có tiệm Hiệp-Tân số 52,
anton song tôi muốn cho tiện
ho qui khách, nên lập thêm một
ở đường Espagne số 176 Saïgon,
rồi thì Cầu-long-Giang khách-sạn,
gần thì Lục-tỉnh khách-sạn, hiện
à Quảng-nai-Hòa kinh đến.

n ngợi

CHỤP HÌNH NGHỀ

GIẤY THUẾ THÂN

CHỤP RA LỚN

LÀM KHUÔN

CÓ BÁN :

Máy chụp hình, kiếng, giấy, révélateurs, đồ tẩy dụng, khuôn, cẳng máy chụp hình, muốn, ly có khứa thước tốt, thao v.v.

Giá rẻ hơn các chỗ khác

BÁN TẠI: **PHOTO-NADAL**

118-120 đường Catinat

NƯỚC CHO BÁN ĐỀU MÀ :

SÁNG SỮA NHƯ BAN NGÀY

thì hãy mua một cây đèn

mặc : INTENS

là đèn hiệu mới tạo chế, đốt bằng DẦU LỬA, ánh 300 ngọn bạch-tinh.

Có bán tại Hãng :

TRẦN-QUANG-NGHIỆM

đường Espagne, số 200 (góc chợ mới)

SAIGON

LỜI RAO

Tôi là Thái-văn-Lai, hội-đồng tổng Bình lễ, ở tại làng Hạnh-thông, Trà-ôn(Cầu-ngang) cho tôi thiên ha hay rằng từ rày sắp tới tôi không mua nổi xe máy đầu chạy mới là Thái-văn-Kỳ bán là XII Bản.

Trước khi tôi có mua vườn đất cho nó đông bộ, nay tôi đã tìm với tôi rất lại hết rồi.

THÁI-VĂN-LAI

CÁO BẠCH

Kính cùng Lục-châu quới khách rõ ; nay tôi mới lập một tiệm bán đồ đồ phụ tùng xe máy giá rẻ, cách gởi kỹ càng, xin quới khách có lòng giúp đỡ cùng tôi lấy thêm biết hàng muốn mua món chi hoặc là ít nhiều xin viết thơ lại tiệm tôi đó, *Rue Paul Blanchy* sẽ sẵn lòng tiếp đãi.

N° HUA-TEI-TÔNG

Cycles & Accessoires

160, Rue Paul Blanchy, 160

SAIGON

HÃNG CAO-SU TẠI CẦU-KHO

LỜI RAO

Cho mấy chư cô xe kéo cho mướn

Nên dùng thứ Cao-su pneus C.C.M. cho xe mình.

Vỏ (enveloppes) hạng nhứt, một cặp 9 đồng ; Ruột (chambres à air) 2$60 một cặp.

Tại Hãng nấu Cao-su, ở đường Douaumont Saïgon.

TỪ HUẾ ĐẾN VÂN-NAM-PHỦ

Ông Bùi-thanh-Vân soạn (tiếp theo).

Khi ba giờ chiều tôi ngồi kiệu đi cơ cơ có những con cá vàng. Người chủ nhà hàng có đến mấy người khiêu kiện hàng phải thuê ý tôi muốn đi chơi trong các đường phố nên ba phải đi nhiều chỗ vui. Thiên-hạ đông không biết bao nhiêu mà kể, kẻ qua người lại, người cỡi ngựa, người đi chơi, đi kiệu, những ngựa, những lừa, những đi, lừa đi đây đường. Đông chật như vậy là cũng tại mấy con đường hẹp hòi lắm. Mấy cái nhà buôn bán kế liền nhau, chẳng biết bao nhiêu, mà nhà thấp lại cũ, vách tường bằng đất sét nên eo xô eo ro, mười cái cửa nhà ph, lợp ngói như trước, mấy cái nhà cũ đó cũng có mấy cái nhà mới cất chen vô thời tôi tế, mặt trước làm theo nước tây nếu tây, nếu như mấy cái nhà cũ ở đầu đuôi chắc mà xây hay là đỡ đi thời nhà cũ hư tệ đi phải ngã nhào hết như mấy cái bao không xẹp lép, đứng không đặng vậy. Nhà nào đều có số cả. Đường nào cũng có tên viết trên mấy tấm vàn nhà. Đường mới mở thời rộng. Con đường cũ thời rộng chừng bốn thước tây, có lót đá tấm lớn ngoài đường đi ma cũ lắm, lắm nhy qua tấm kia hỏ nhau, cả lỗ cả hang, khi mưa chưa người ta đi bùn nhầy vô lắm. Xe đạp đi vào mấy cái đường ấy không đặng vì chật hẹp, đông người đi lắm, không có đủ chỗ, vì cớ ấy nên trong xứ Vananmion không thể sắm xe ngựa mà đi được.

Bây giờ tôi đến cái chùa có những con cá vàng. Chùa nầy ở trong thành, cất trên miếng đất giữa một cái hồ nước rất lớn. Mấy cái nhà đình nhau làm ra một cái chùa bằng gạch và ngói cây cột bằng gỗ và to lắm. Dài chừng 35 thước tây, bề ngang chừng 25 thước. Từ bề đến lớn tôi đã thấy biết bao nhiêu là chùa, mà cái nầy thiệt là kiểu lạ và đẹp hơn cả. Vách tường phía bên mặt và bên trái thời trống bộc ở chính giữa, bên kia ngồi qua bên nầy đặng, chùa trở mặt tiền và hướng tây. Chính giữa thời một cái bàn thờ nhỏ nhỏ. Trước mặt mỗi bàn thờ có cái bàn. Trên bàn thờ có một cái tượng đàn hoặc bằng (Dieu ou Déesse), một người thấy chưa đẹp kinh, đánh chuông và mõ. Xung quanh anh thấy có chín-mươi người đàn-bà con gái qui, và chăng có đàn-ông. Nội đó chăng tám-chín cái bàn thờ như vậy. Thời mỗi cái có mấy người thấy tu tụng kinh, và bày nhiều người lạy cộng thời nước chưng cả ngày kẻ vô kẻ ra thời thấy đàn-bà đông kể không xiết. Mỗi ngày thường ma đông chưng kể, hoặc gì co kỳ, lễ lớn thời lại càng nhiều hơn nữa. Có quan lớn ăn uống trong chùa ngoài chùa và trên lầu lầu chùa phía nam. Coi ra như vậy thì cái cuy. Cang xong đốt giấy khói lên mà mất. Phía vách tường hướng bắt có một cái nền trống lên ra ngoài hề (perron). Người ta đứng trên nền đó đông làm đăng xem những con cá sắc vàng sắc bạc sắc đen lội trên mặt nước, tấp những vật ăn của người coi quăng xuống, cá nhỏ lớn có đủ hạng. Lớn nết sức dài chừng bốn tấc tây, bề tròn cái mình chừng chín tấc tây. Có đó hơi giống in như cá thia đã mà người ta nuôi trong bể cạn.

(Mai tiếp)

LA PLUS VASTE ET LA MIEUX ORGANISÉE DE L'INDOCHINE

SPÉCIALITÉS — PANSEMENTS — CABARATURE — PRODUITS CHIMIQUES — PHOTOGRAPHIE — DROGUERIE — PARFUMERIE — HERBORISTERIE — ACCESSOIRES — BANDAGES

L. SOLIRENE

PHARMACIE PRINCIPALE

FONDÉE en 1865

SAIGON

MAISON DE PREMIER ORDRE

CHUYỆN ARAP

CHUYỆN MỘT NGÀN LẺ MỘT NGÀY

(Tiếp theo)

Nhờ người bạn hữu của chàng cho chàng một con ngựa hay, nên chàng cỡi ngựa ấy, dong riết ra thành mà thẳng qua Mút-xung. Chàng sợ bị bắt dọc đường, chàng cho ngựa ấy bắt dọc đường, chàng cho ngựa ấy bắt dọc đường, chàng cho ngựa ấy